

Koulumatkojen kulkutapaseuranta

Syyskuu 2020

Joonas Niemi, fiksustikouluun.fi, info@fiksustikouluun.fi

Tutkimustiimi: Harto Hakonen, Heidi Lindfors, Jouni Kallio ja Tuija Tammelin, Likes

**FIKSUSTI
KOULUUN**

Kulutusaseuranta pilottikunnissa

- Tehdään pilottikouluissa kolmesti lukuvuoden aikana viikon seurantajaksoissa sähköisellä lomakkeella
 - Syyskuu (14.–18.9.2020), helmikuu 2021, toukokuu 2021
- Molemmat kulkusuunnat kysytään erikseen (kouluun ja koulusta)
- Syyskuun kyselyyn vastasi 4882 oppilasta, 18 koulusta
 - Kouluista 5 alakoulua, 5 yläkoulua ja 8 yhtenäiskoulua
- N. 87,8 % oppilaista 0–5 km koulumatkan etäisyydellä

Kyselyssä mukana olevat koulut

Kalajoki: Merenojan yhtenäiskoulu ja Raumankarin yhtenäiskoulu

Kangasala: Pikkolan yläkoulu ja Vatialan alakoulu

Kemi: Karihaaran yhtenäiskoulu ja Syväkankaan yhtenäiskoulu

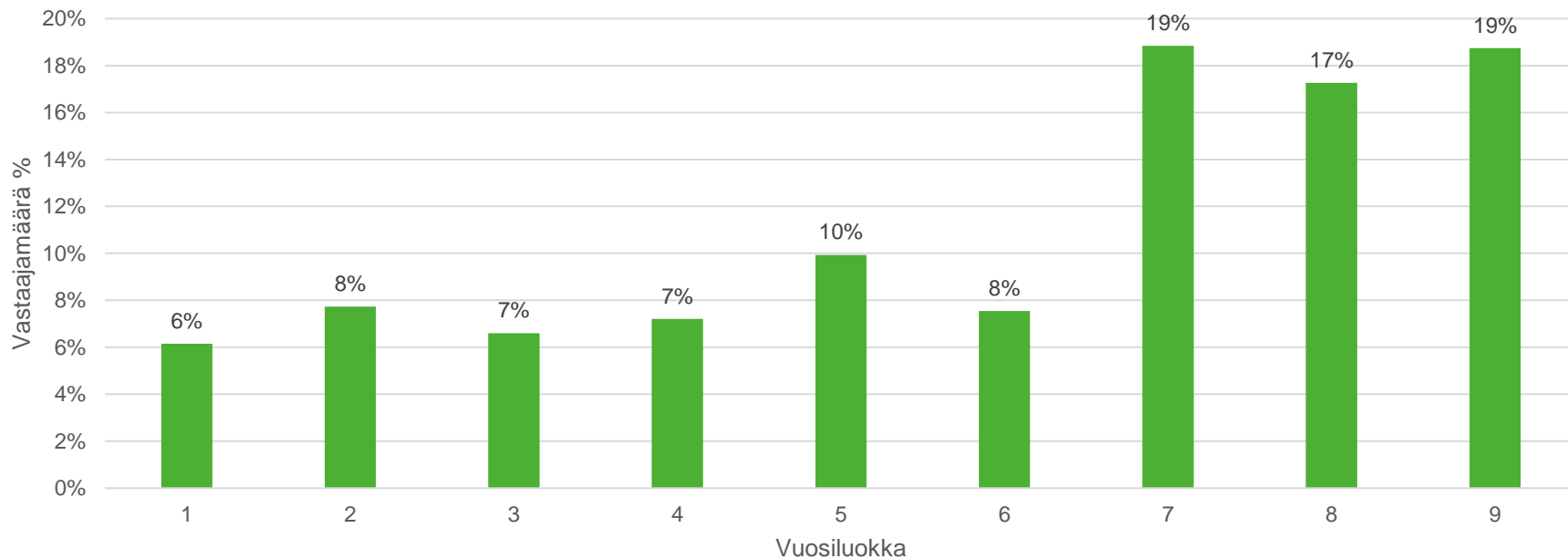
Kuopio: Haapaniemen alakoulu ja Jynkänlahden yläkoulu
Aurinkorinteen alakoulu, Kettulan alakoulu, Puijonsarven yhtenäiskoulu ja Pyörön yhtenäiskoulu

Lappeenranta: Kimpisen yhtenäiskoulu ja Sammonlahden yläkoulu

Salo: Moision yläkoulu ja Tupurin alakoulu

Vantaa: Hämeenkylässen yhtenäiskoulu ja Martinlaakson yhtenäiskoulu

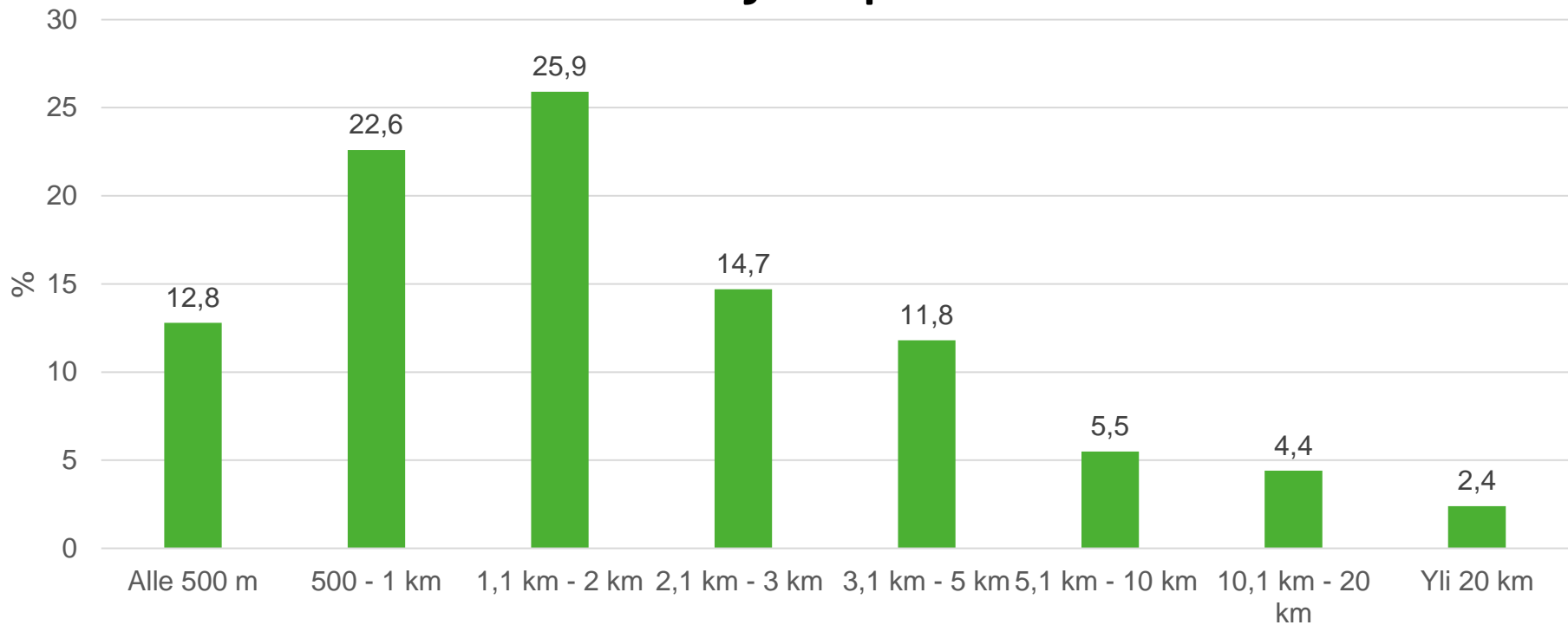
Vastaajat

Tyttöjä 50 %, poikia 48 %, muu 2 %

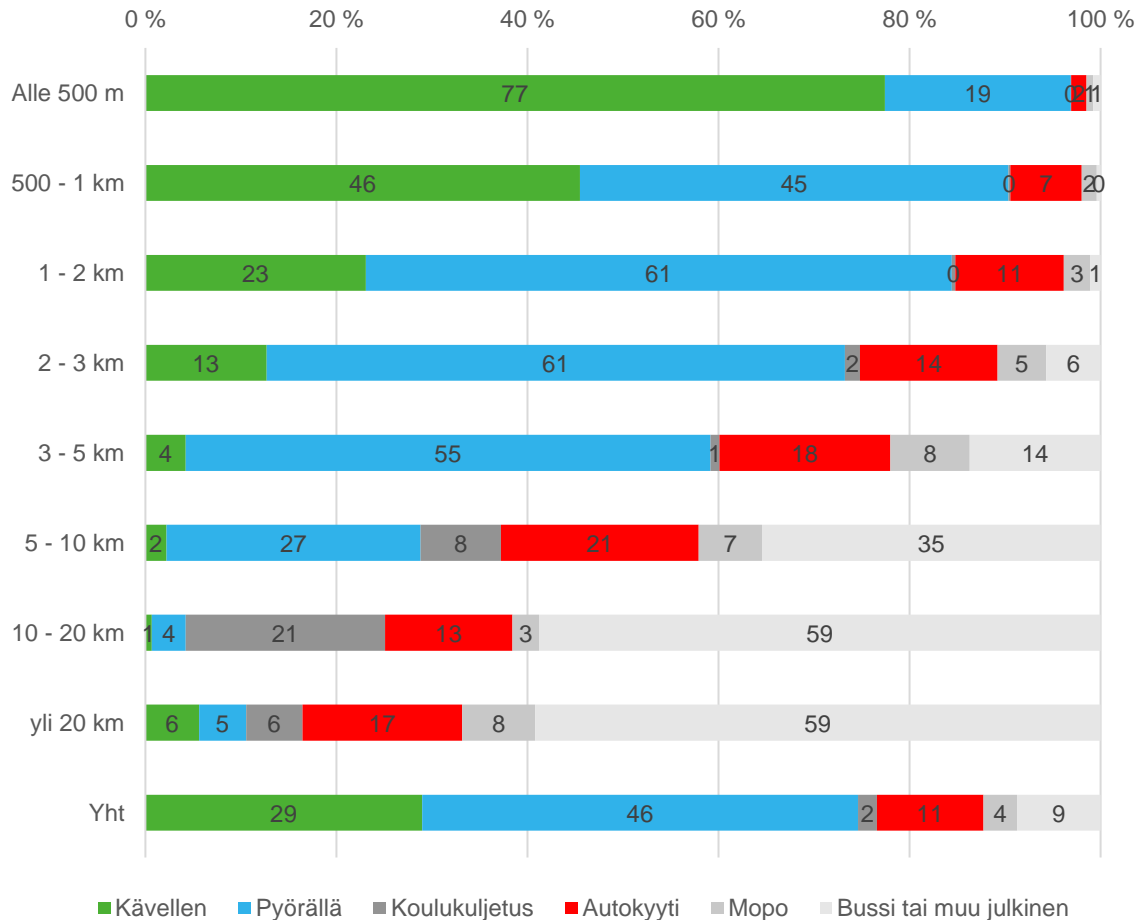
**FIKSUSTI
KULUUN**

Koulumatkojen pituudet

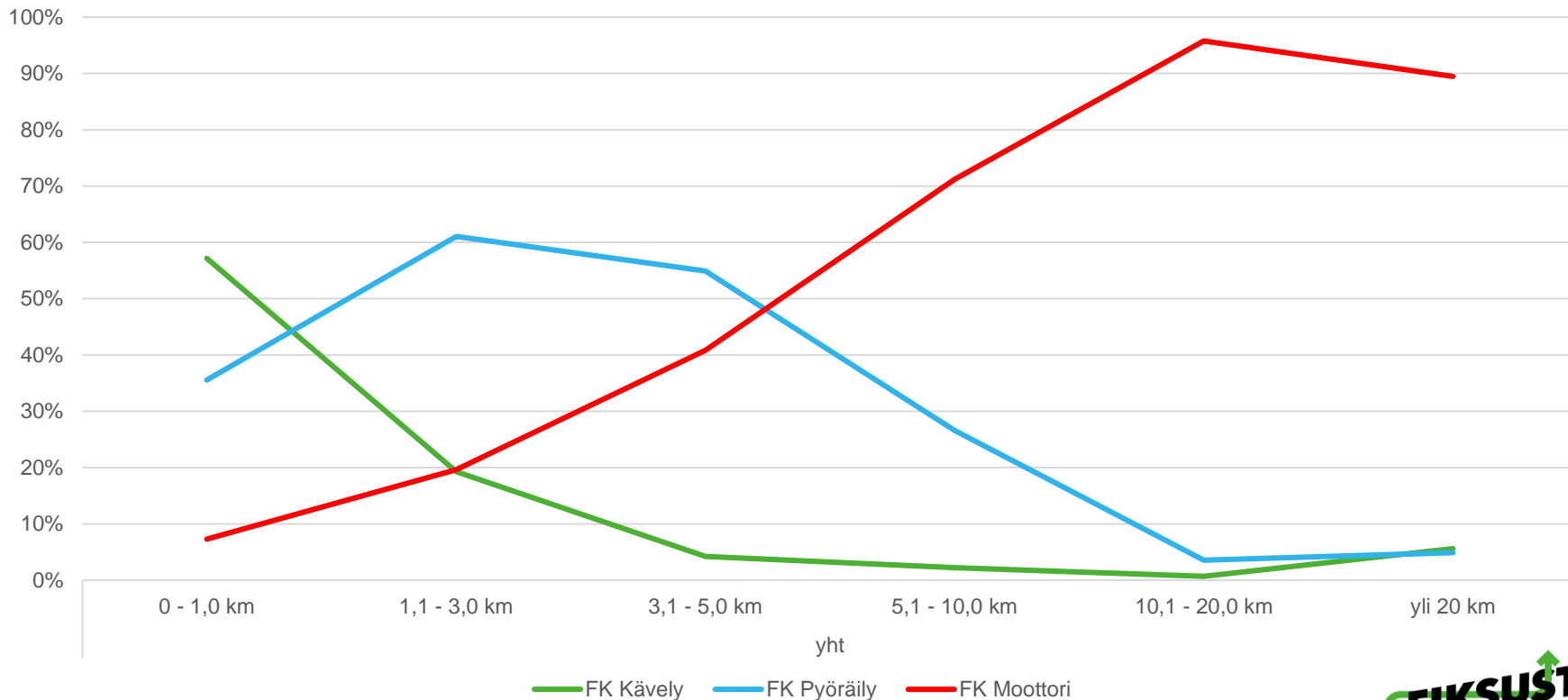

**FIKSU
KULUUN**

Kulikutavat

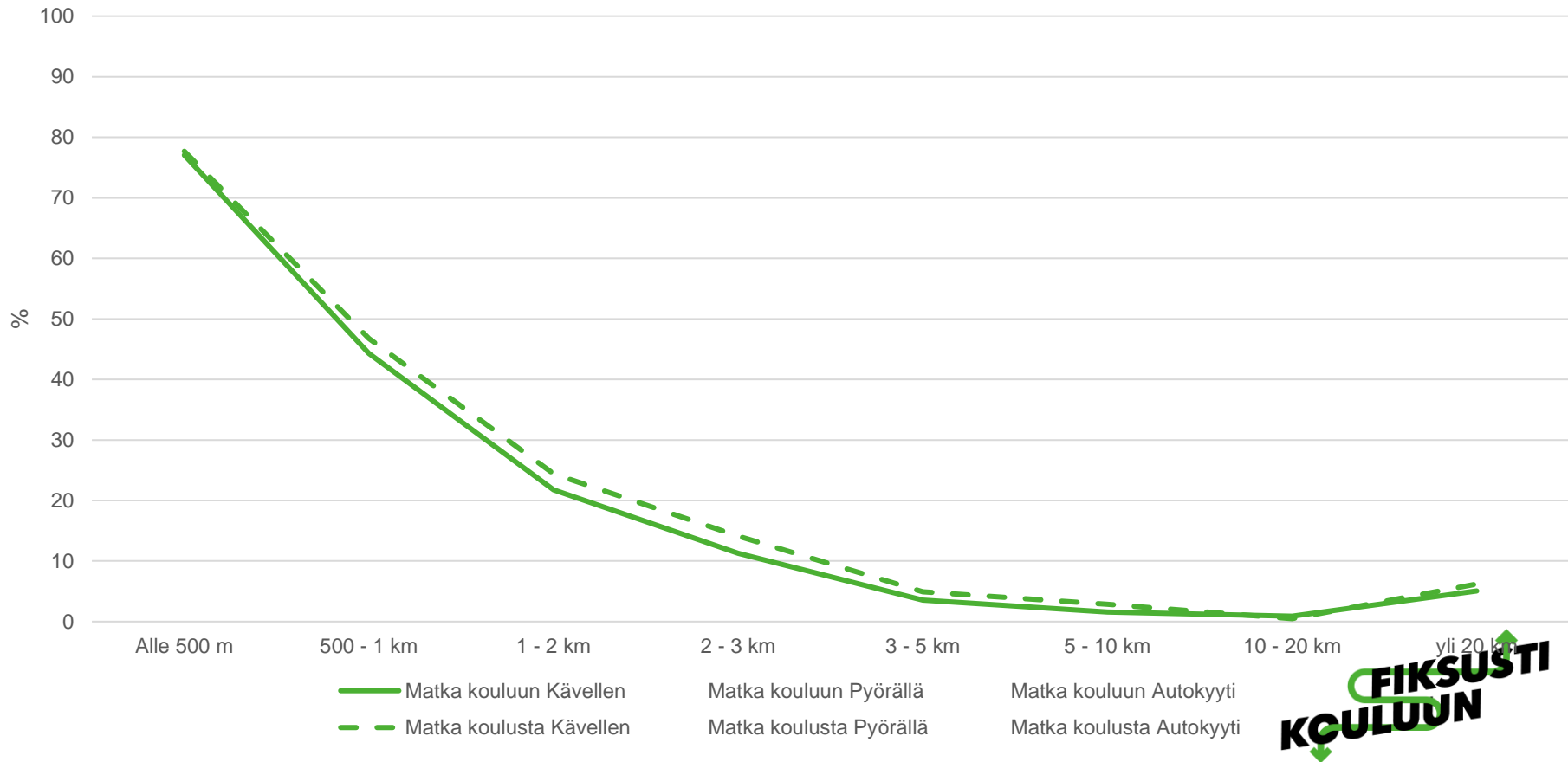

Kuljutavat kouluun

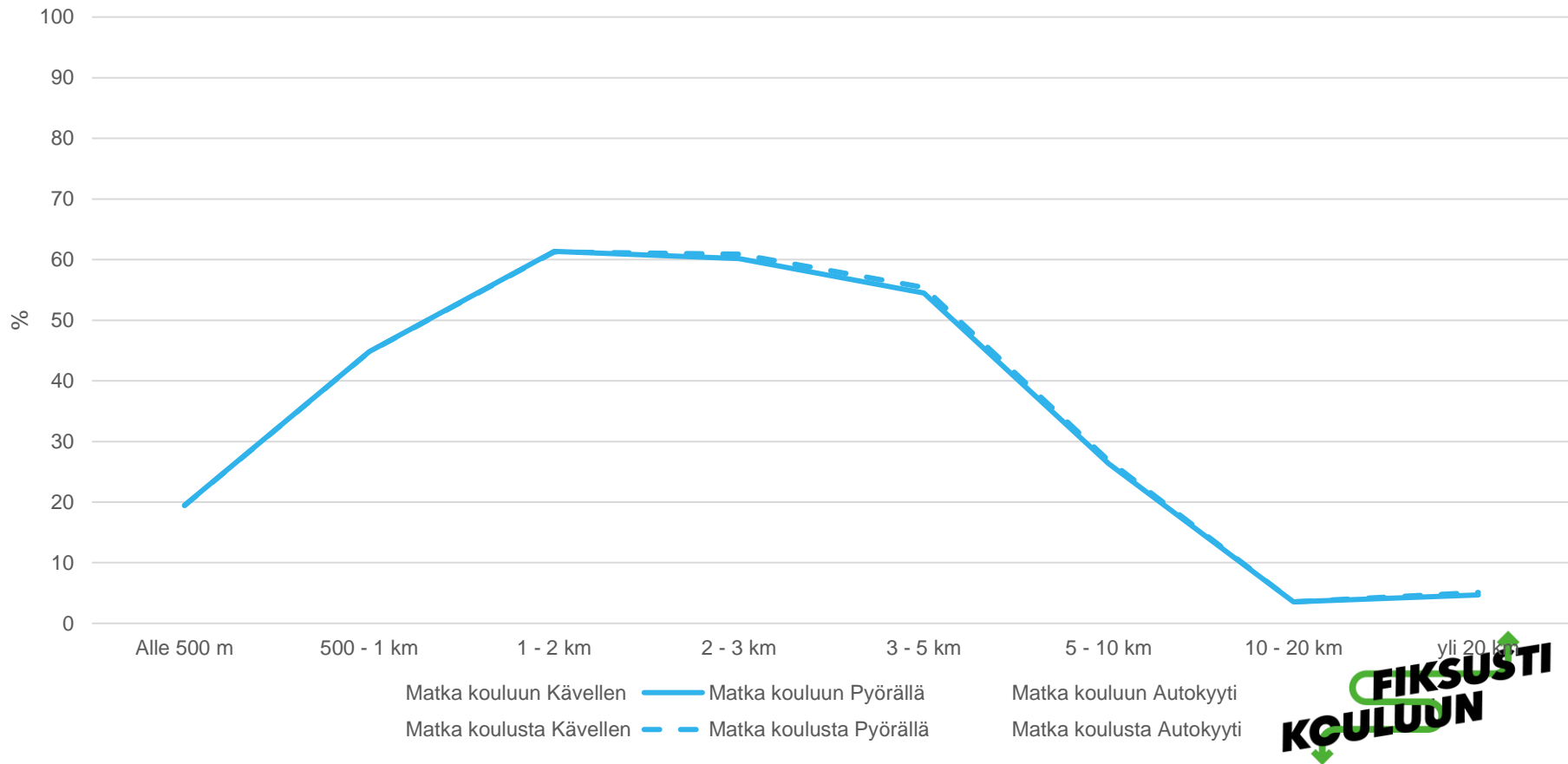
**FIKSUSTI
KOULUUN**

Matkat kouluun ja koulusta

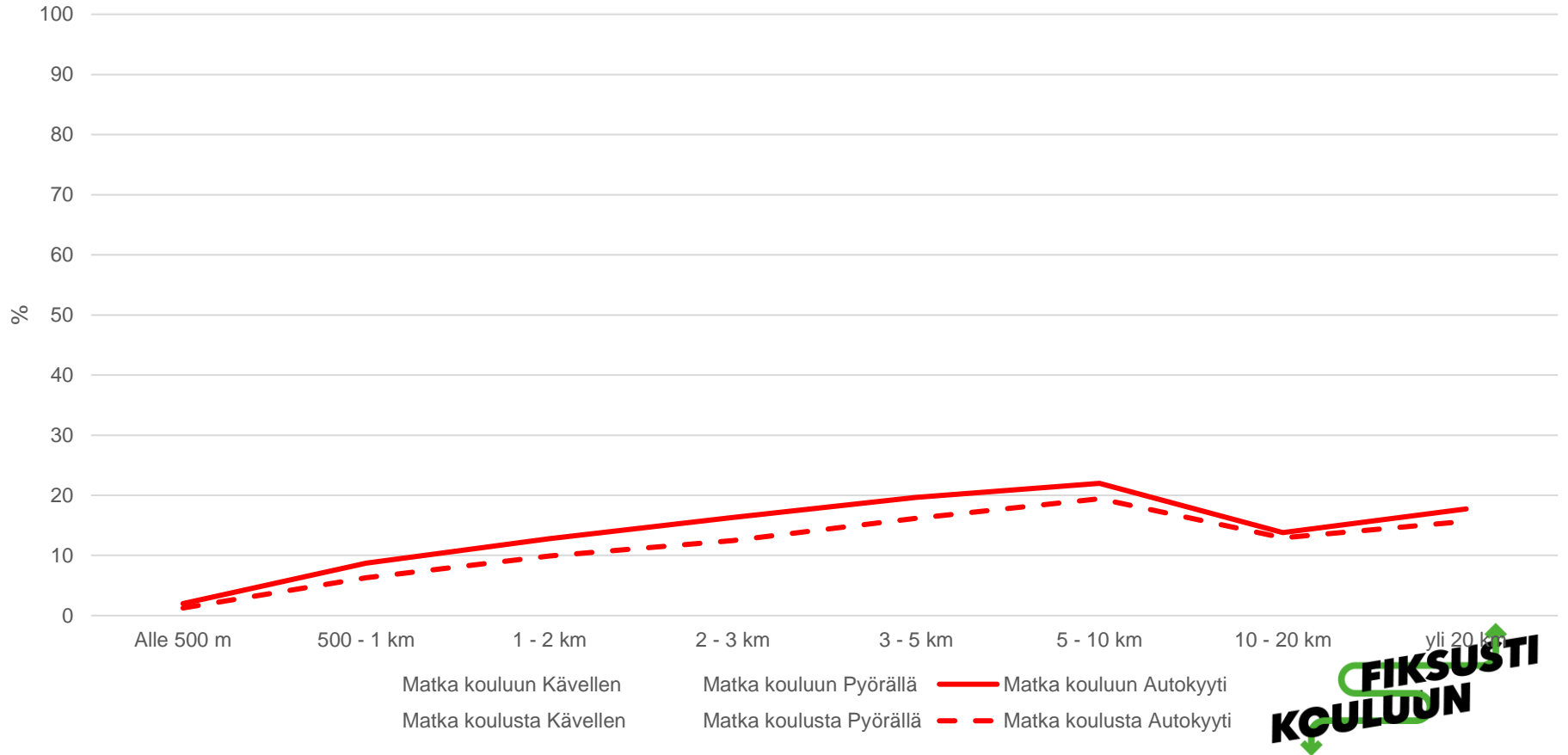

**FIKSUSTI
KOULUUN**

Matkat kouluun ja koulusta

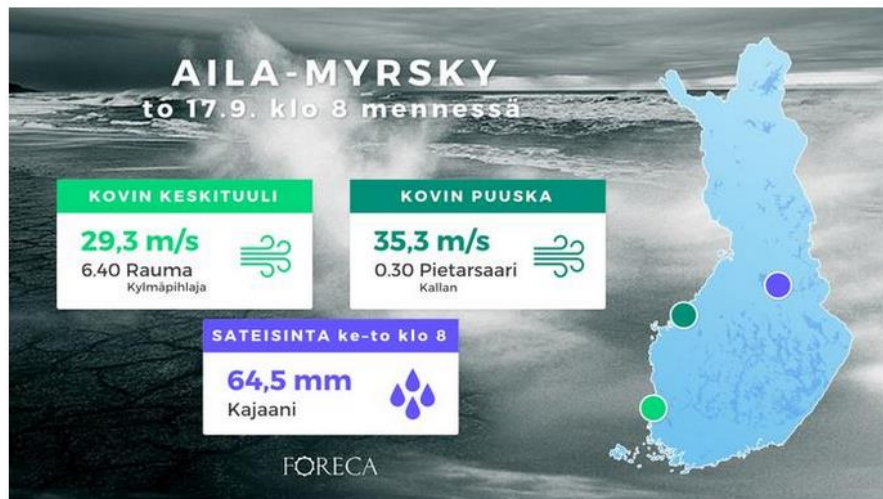

Matkat kouluun ja koulusta

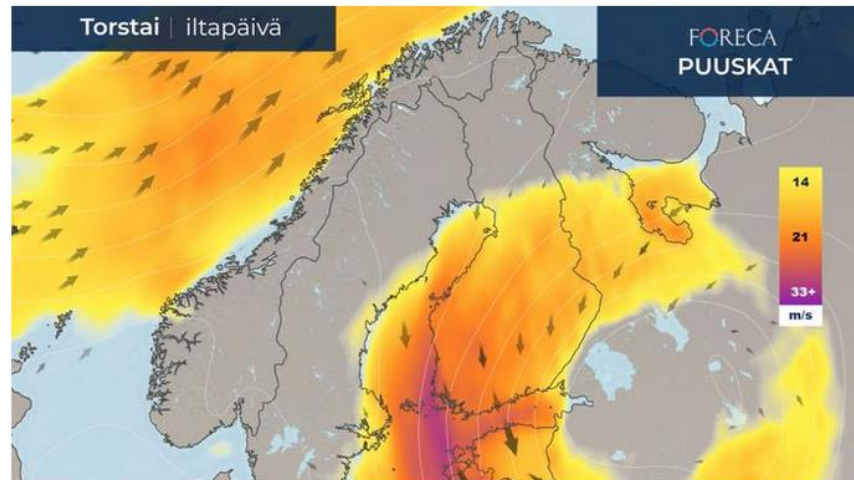

Erittäin huonon sään vaikutus kuljetapoihin

- Seurantaviikon keskiviikolle ja torstaille ajoittui Aila-myrsky
- Vaarallisen voimakkaita (+20m/s) tuulia ja sadetta

Aila-myrsky torstaina 17.9. klo 8 mennessä. Kuva: Foreca

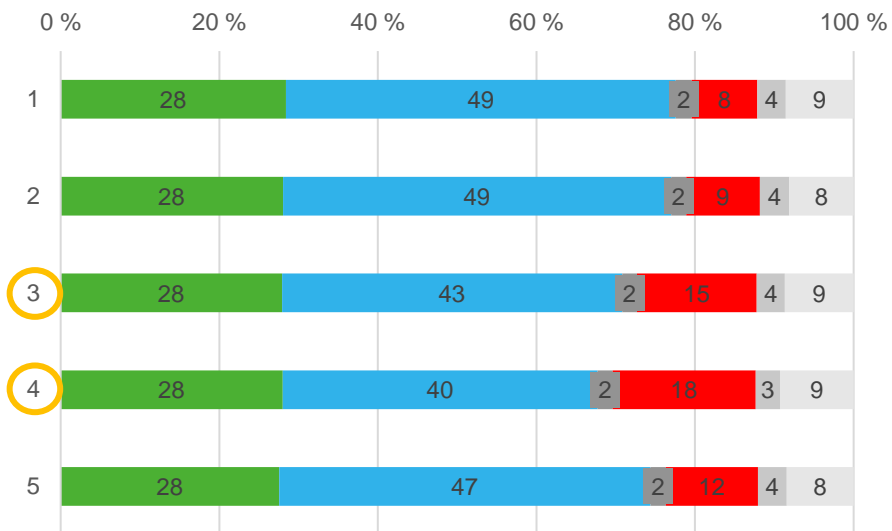

Puuskaennuste torstai-iltapäivälle 17.9.2020. Kuva: Foreca

**FIKSUŠTI
KULUUN**

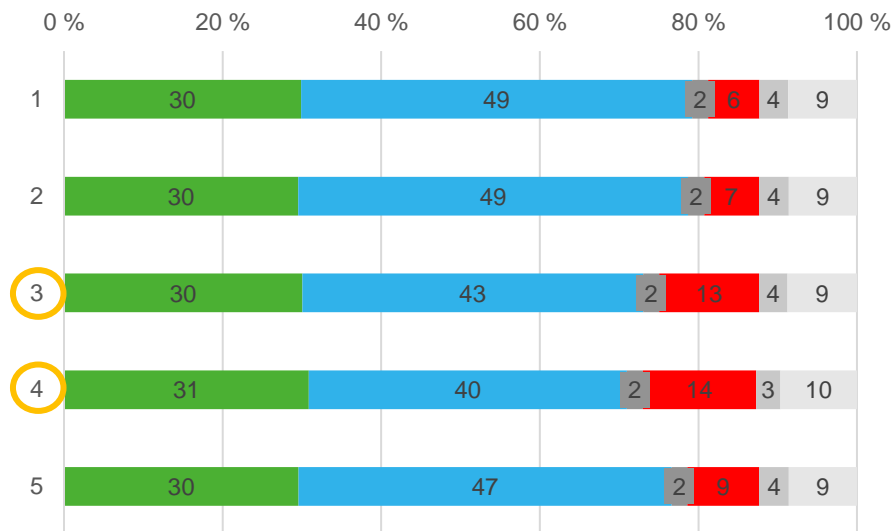
Päiväkohtaiset kulkutavat suunnittain

Kouluun

■ Kävellen ■ Pyörällä ■ Koulukuljetus
■ Autokyyti ■ Mopo ■ Bussi tai muu julkinen

Koulusta

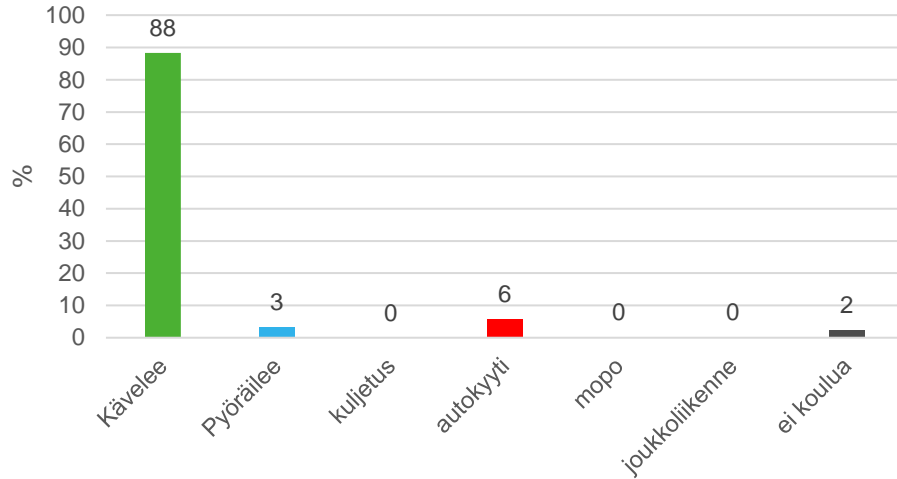

■ Kävellen ■ Pyörällä ■ Koulukuljetus
■ Autokyyti ■ Mopo ■ Bussi tai muu julkinen

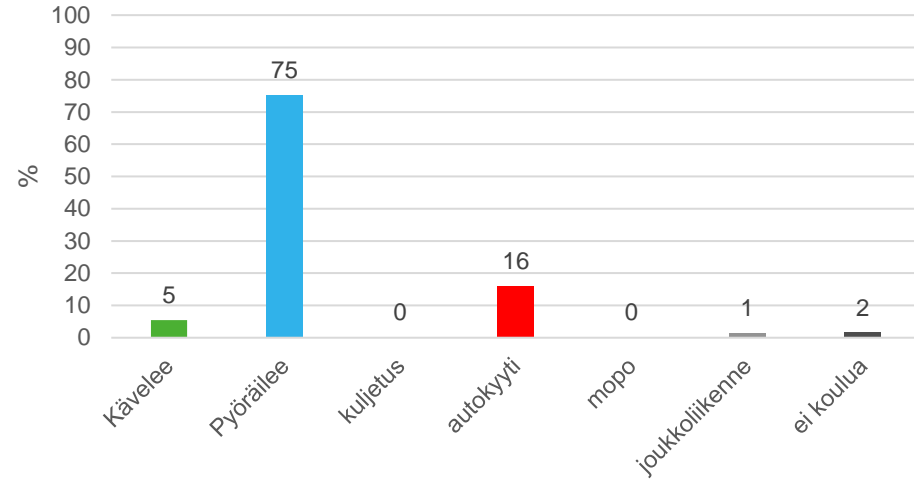
Myrskyn vaikutus

Kävelyyn kouluun ma-ti vrt. to

N=1196 oppilasta

Pyöräily kouluun ma-ti vrt. to

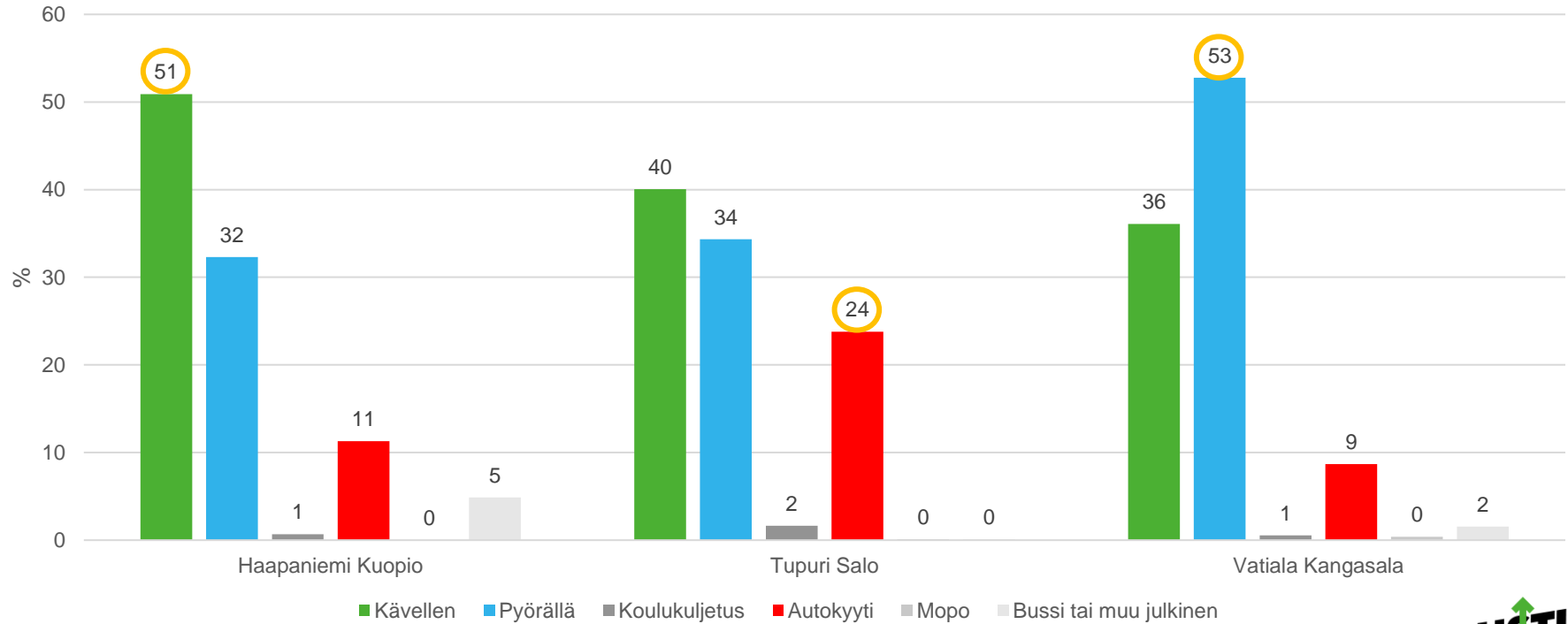

N=2099 oppilasta

**FIKSUSTI
KOULUUN**

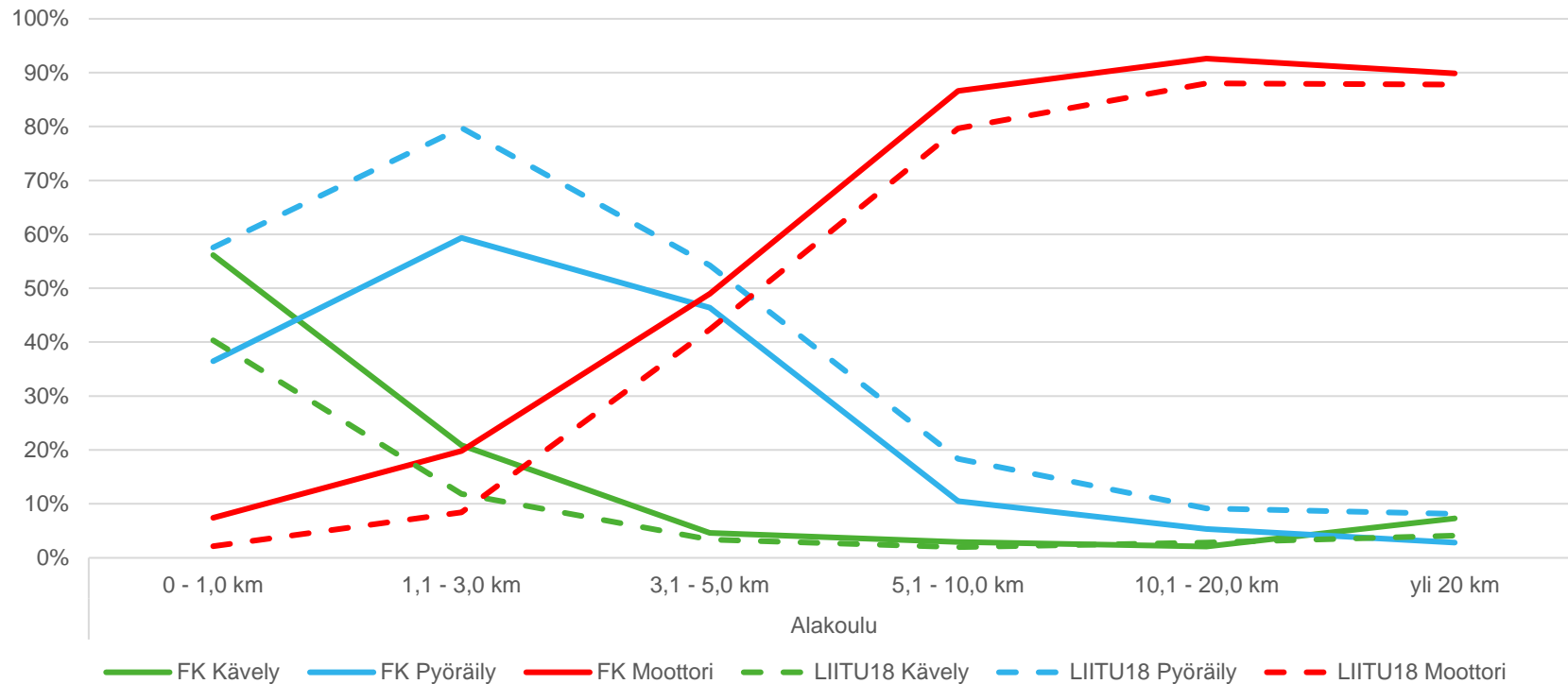
Koulujen vertailu koulutyyppeiden mukaan

Alakoulut

**FIKSUSTI
KULUUN**

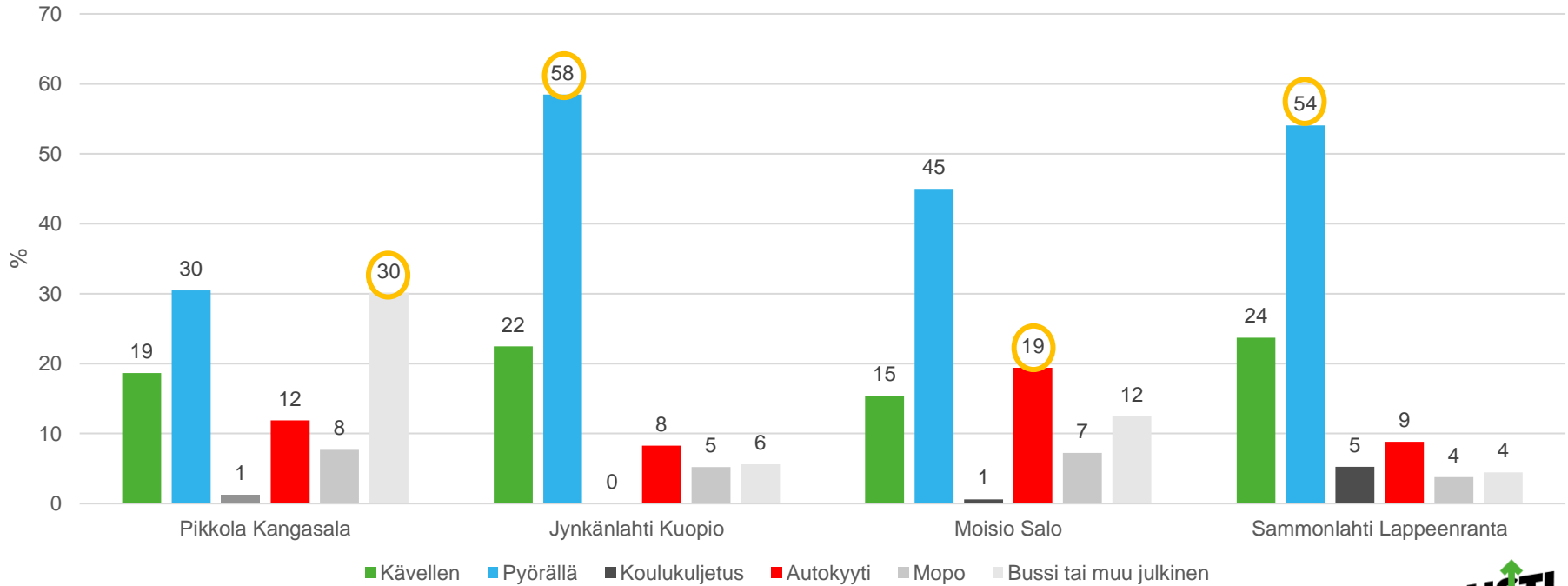
Alakoulut

Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa - LIITU-tutkimuksen tuloksia 2018
 Sami Kokko ja Leena Martin (toim.)
 Valtion Liikuntaneuvosto 2019

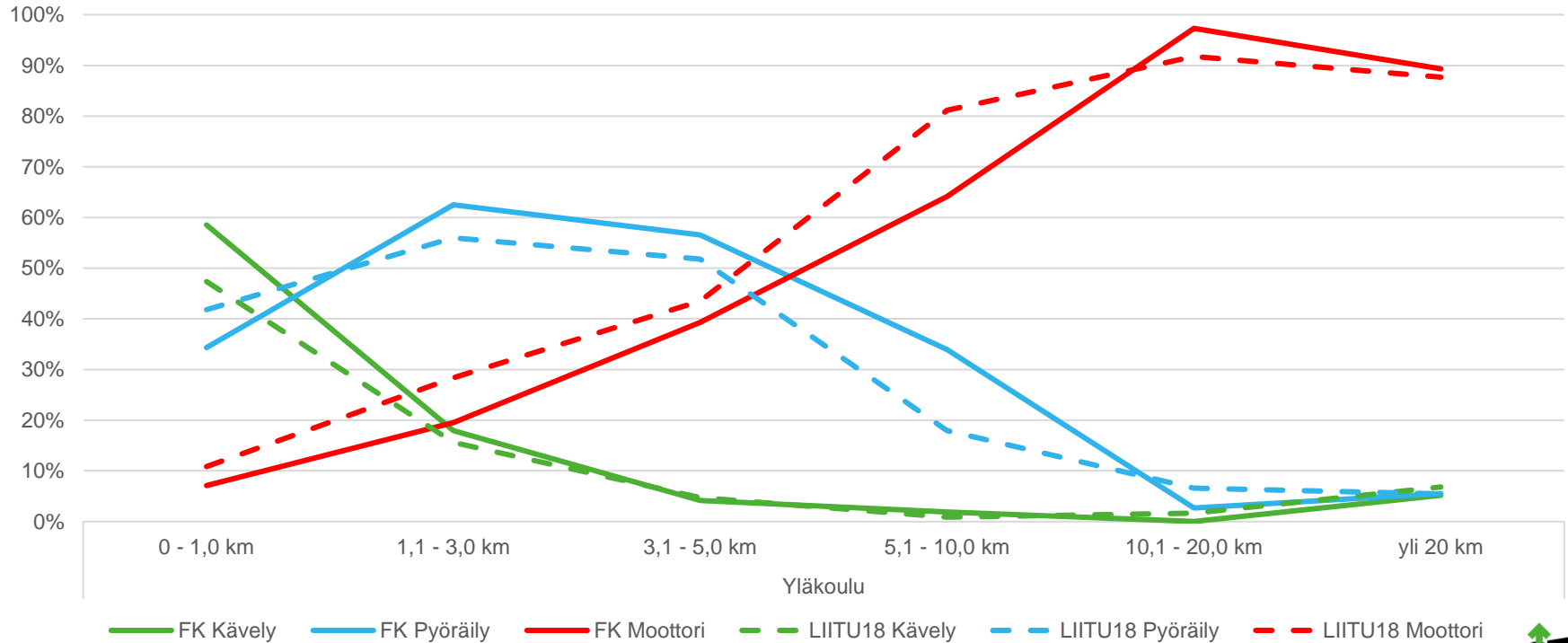
**FIKSUSTI
 KULUUN**

Yläkoulut

**FIKSUSTI
KULUUN**

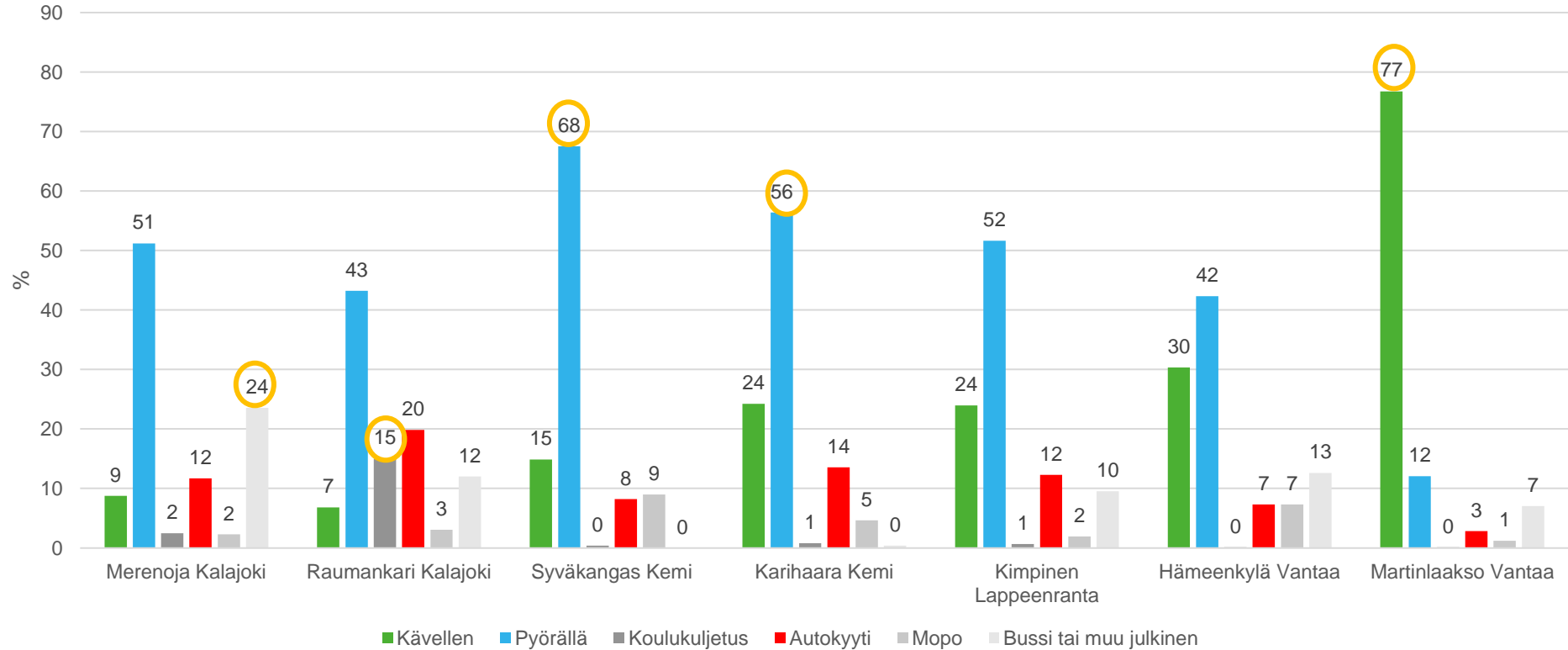
Yläkoulut

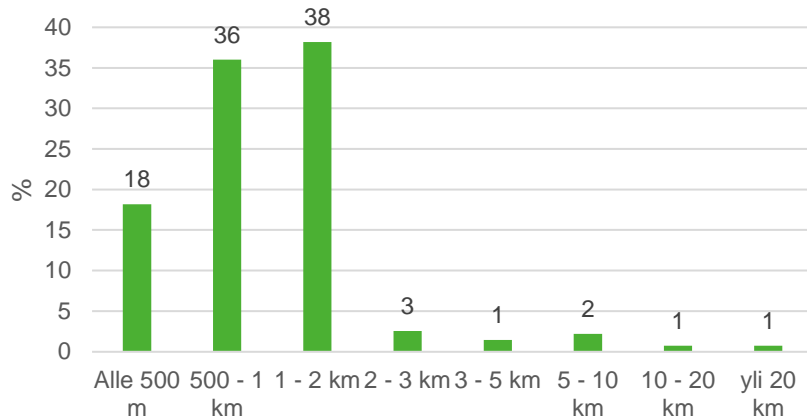
Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa - LIITU-tutkimuksen tuloksia 2018
 Sami Kokko ja Leena Martin (toim.)
 Valtion Liikuntaneuvosto 2019

**FIKSUSTI
 KULUUN**

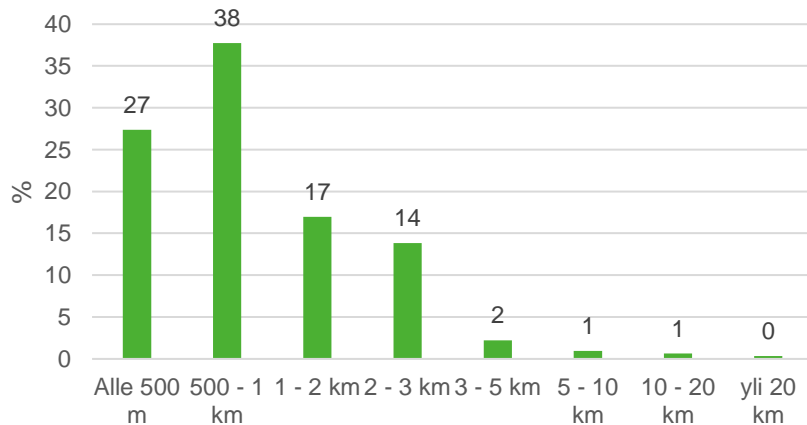
Yhtenäiskoulut

Vatiala, koulumatkan pituus

Martinlaakso, koulumatkan pituus

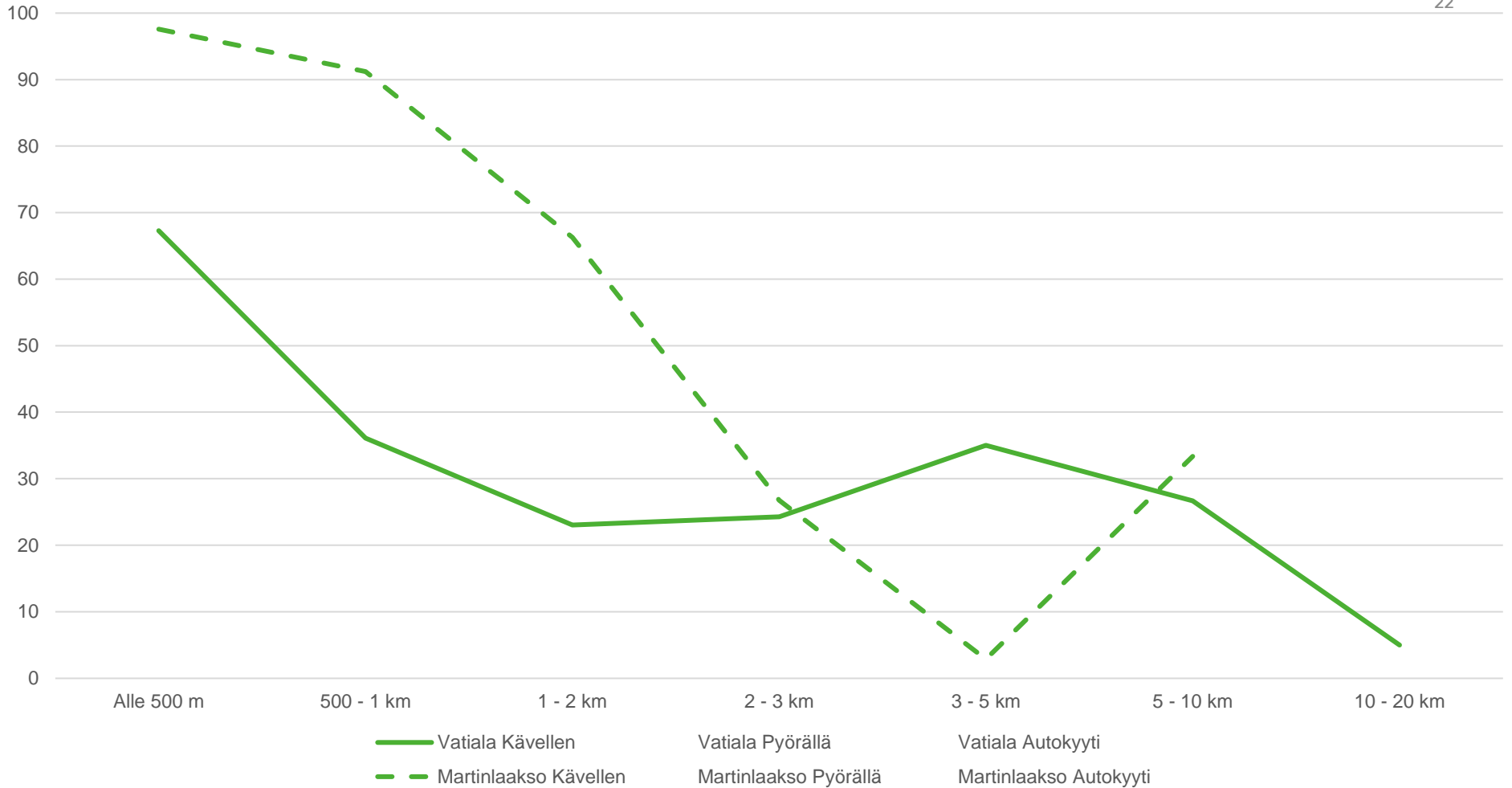

Case Vatiala ja Martinlaakso

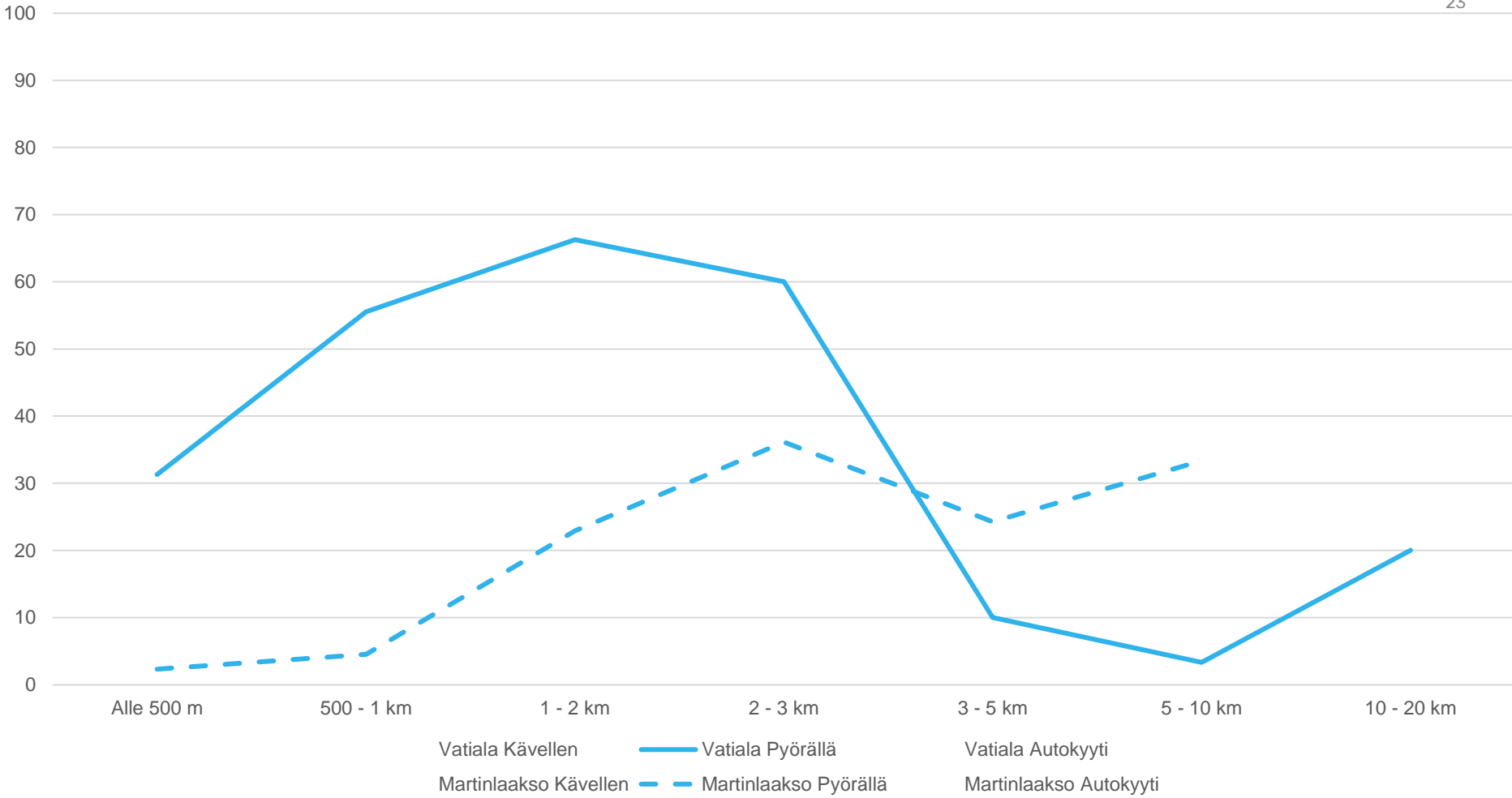
- Vastaajamäärät
 - Martinlaakso 318 kpl
 - Vatiala 275 kpl
- Molempien koulumatkat lyhyitä
 - Martinlaakso 0–3 km 96 %
 - Vatiala 0–3 km 95 %
- Martinlaakso yhtenäiskoulu ja Vatiala alakoulu

**FIKSUSTI
KULUUN**

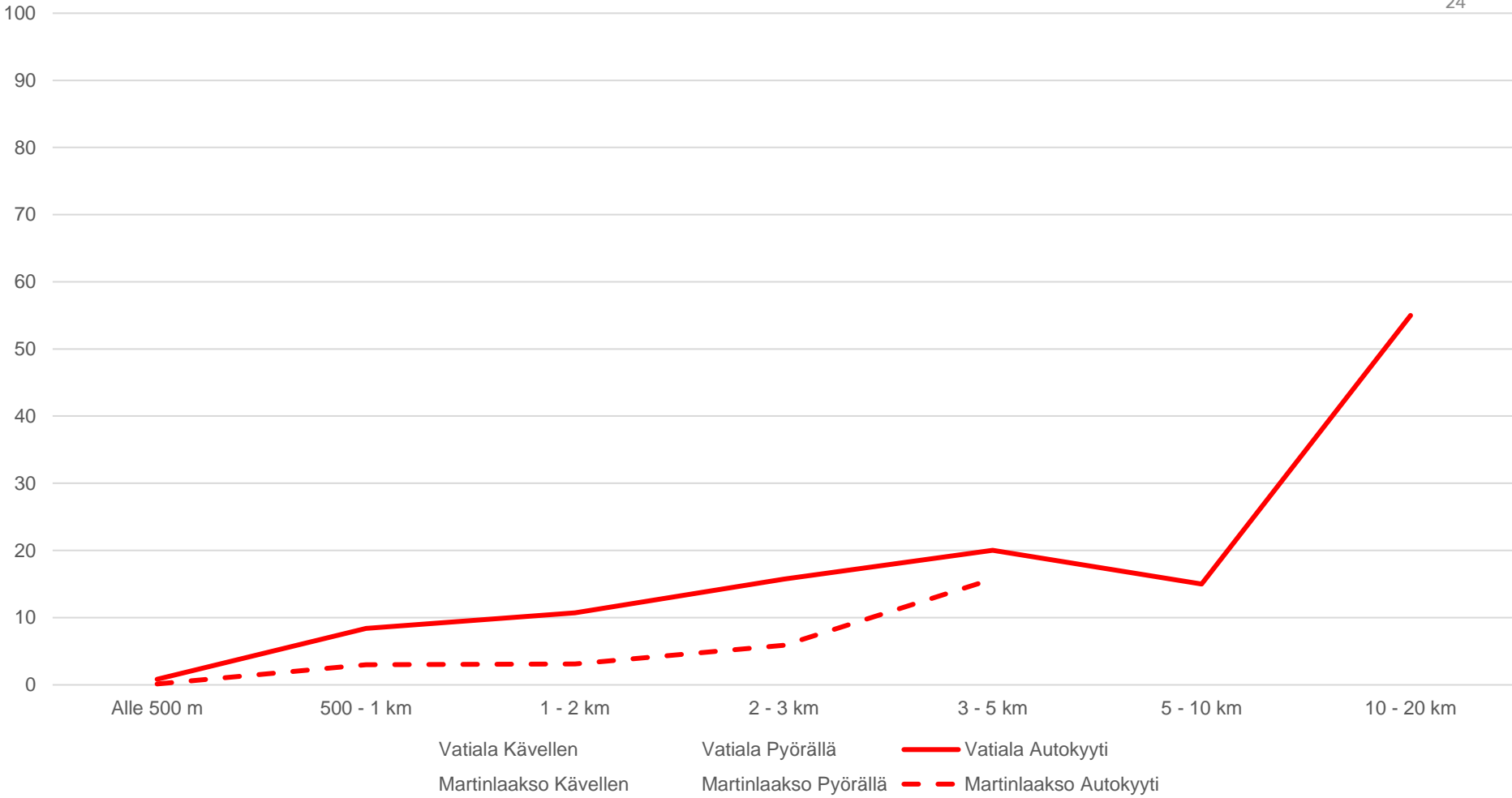
Vatjala vs. Martinlaakso

Vatiala vs. Martinlaakso

Vatjala vs. Martinlaakso

Syyt ja esteet aktiivisen koulumatkan kulkemisessa

Syyt pyöräillä tai kävellä Top 3

15 % Kävely tai pyöräily on nopein tai helpoin tapa tulla kouluun.

13 % Kävely tai pyöräily on hyvää liikuntaa.

9 % Koulureitillä on hyvät pyörä- ja kävelytiet.

9 % Koulureittini turvallinen.

9 % Vanhemmat kannustavat kävelemään tai pyöräilemään.

Esteet kävelyyn ja pyöräilyyn Top 3

28 % Matka on liian pitkä.

19% En viitsi tai minua ei huvita.

8 % Pääsen koulumatkat mopolla tai mopoautolla.

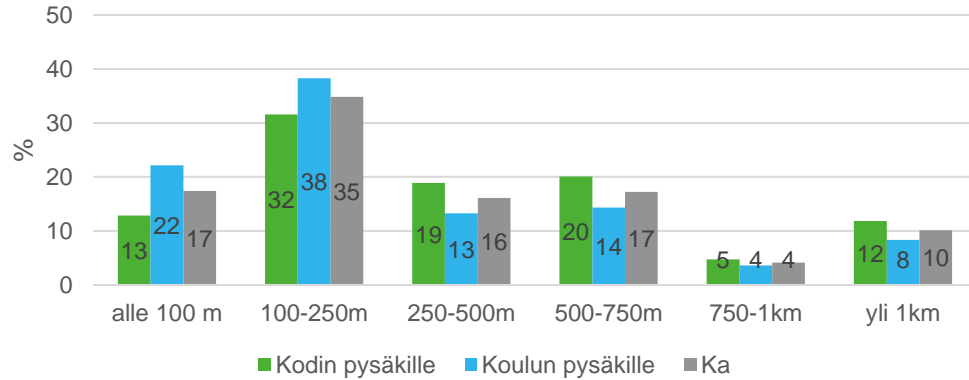
Pysäkkimatkat

**FIKSUSTI
KULUUN**

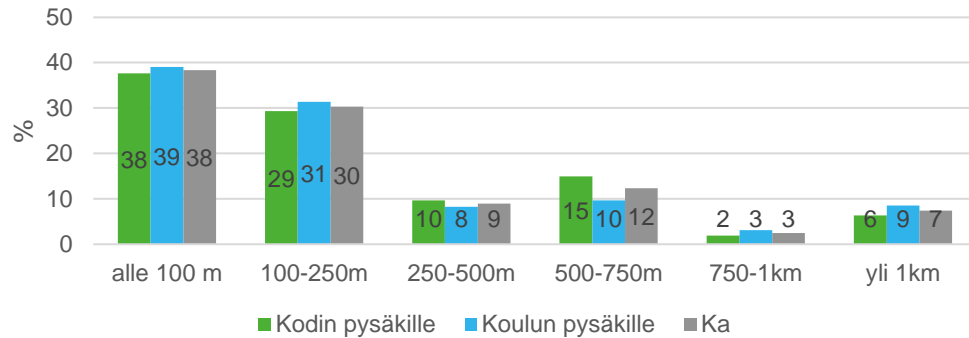
Taustaa aktiivisesta kulkemisesta ja pysäkkimatkoista

- 11 % kulkutapakyselyn matkoista kuljettiin koulukuljetustaksilla tai joukkoliikenteellä
- Aktiiviseksi koulumatkaksi lasketaan yleensä kävely ja pyöräily 0 m etäisyydeltä alkaen
 - Seurannassa kouluun 74 % (matka kouluun) ja 76 % (matka koulusta)
- Myös pysäkille tai koulukuljetuksen noutopaikalle tulee kävelyä/pyöräilyä
 - Kysyimme pysäkkimatkan pituutta ensimmäistä kertaa

Matkat bussipysäkille N=3353 matkaa

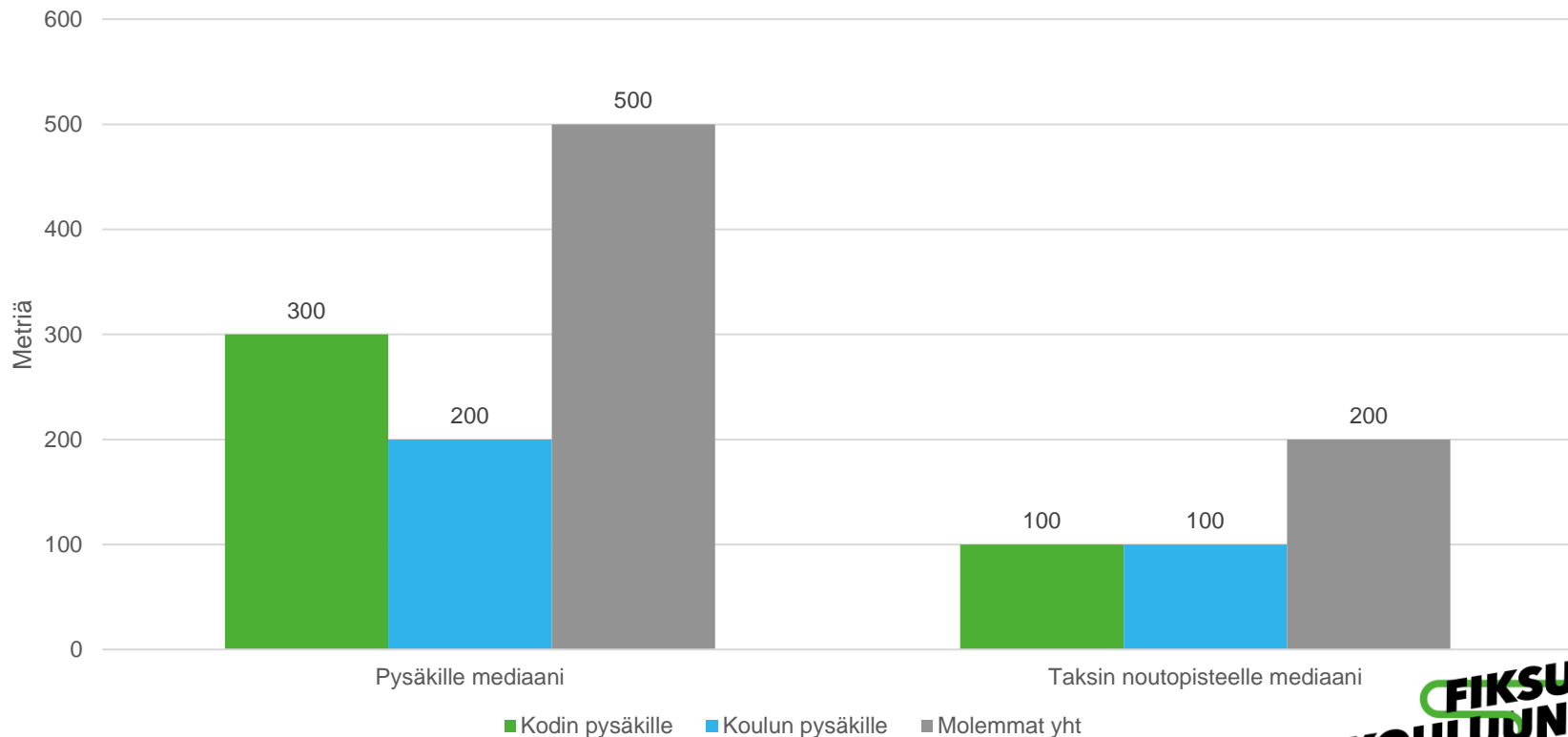

Matkat koulukuljetustaksin noutopisteelle N=712 matkaa

**FIKSUSTI
KULUUN**

Kuljettu matka pysäkille/noutopisteelle kävellen/pyörällä metreissä yhteen suuntaan

**FIKSUSTI
KULUUN**

Pysäkkimatkojen päähavainnot

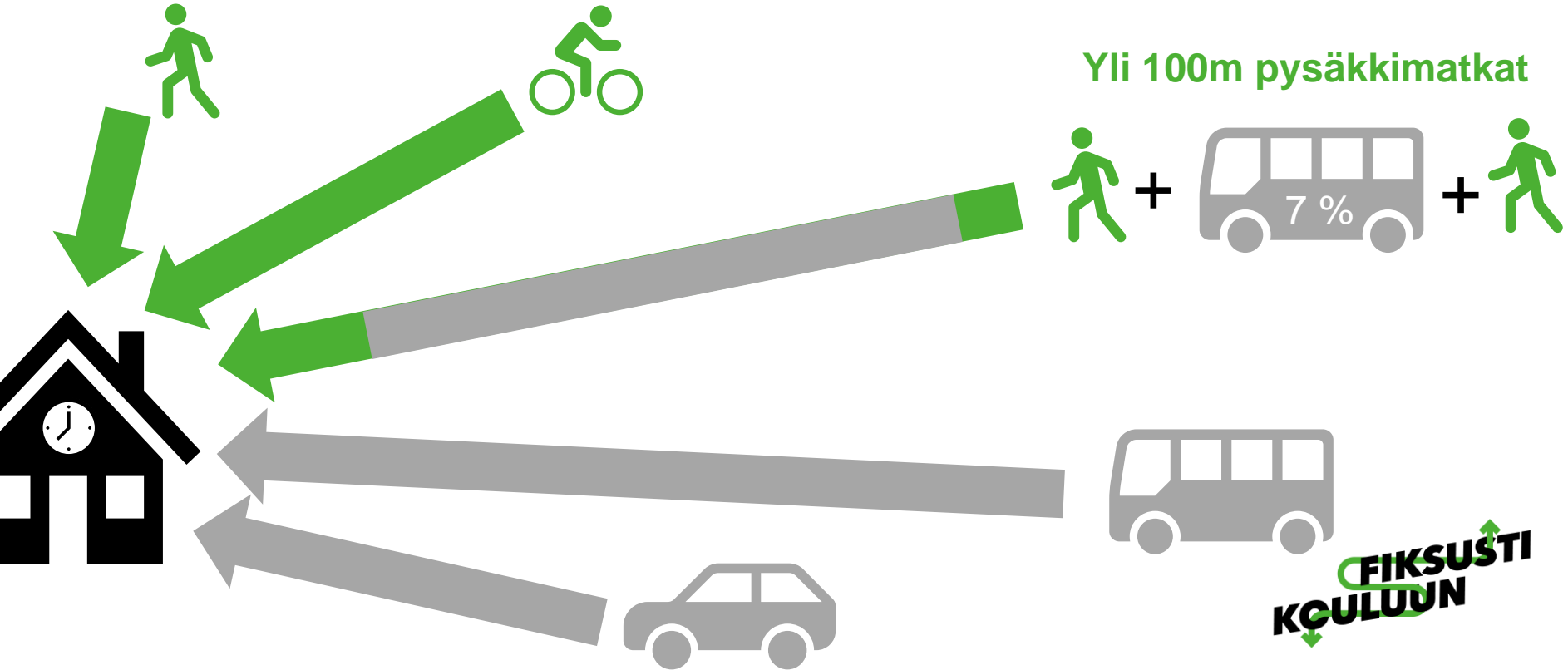
- Joukkoliikenteen käyttäjille kävely/pyöräilymatkaa tulee yhteen suuntaan mediaani 500 m, **yhteensä mediaani 1000 m**
 - Verrattavissa 500 m koulumatkaan kävellen tai pyörällä
- Joukkoliikenteen pysäkille kuljettu matka kävellen tai pyörällä on pidempi kouluun kuin koulusta
 - Pysäkki on lähempänä koulun päässä
- Kävely/pyöräilymatka koulukuljetukseen oli lyhyempi kuin joukkoliikenteessä (mediaani 200 m)
 - Suurin osa matkoista alle 100 m myös koulun päässä

**Mitä jos pysäkille kulkeva
kuvattaisiin aktiivisena
kulkijana?**

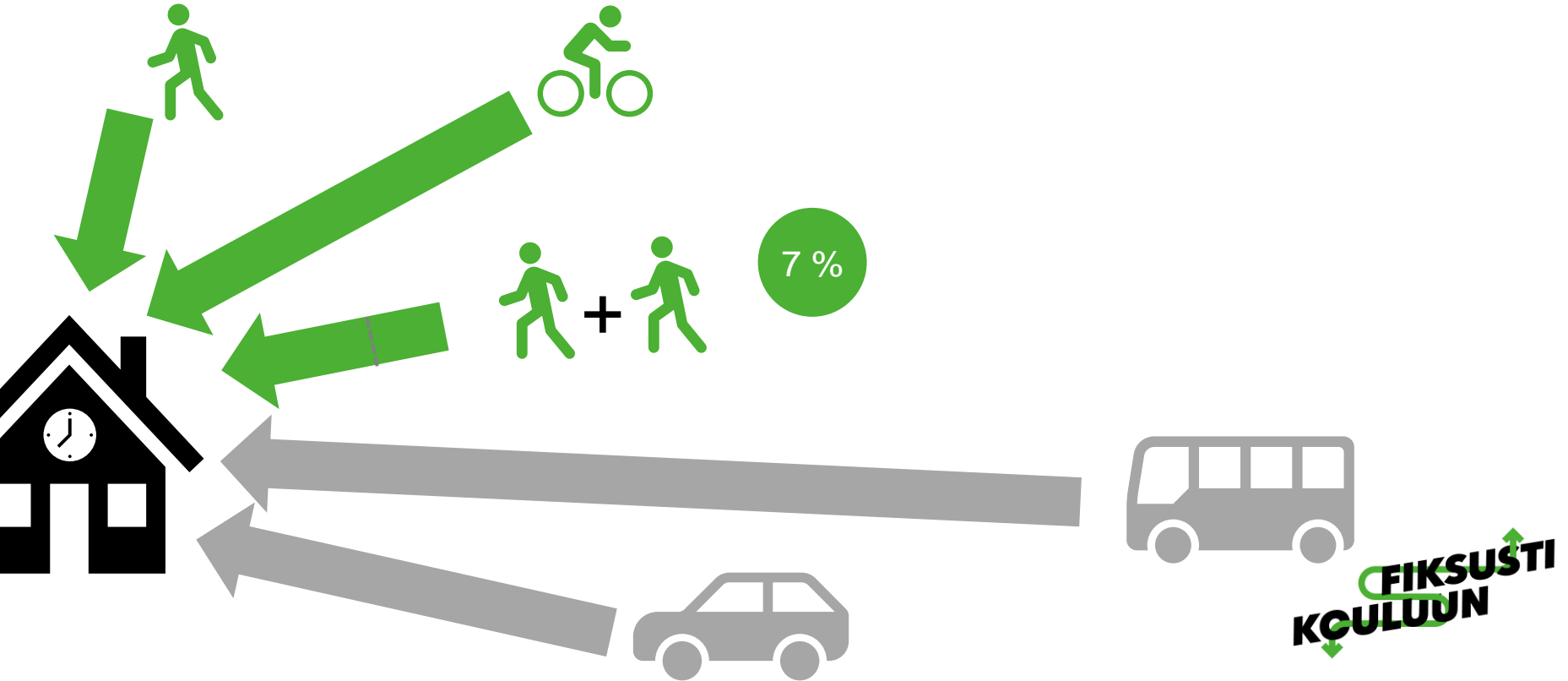
**FIKSUSTI
KULUUN**

- Lisätään aktiiviset pysäkkimatkat (väh 100m pysäkille) aktiiviseksi kulkumuodoksi
- Poistetaan nämä matkat koulukuljetuksen ja julkisen liikenteen käyttäjistä
- Perinteisessä jaossa aktiiviset matkat 75 % ja julkinen liikenne + koulukuljetus 11 %

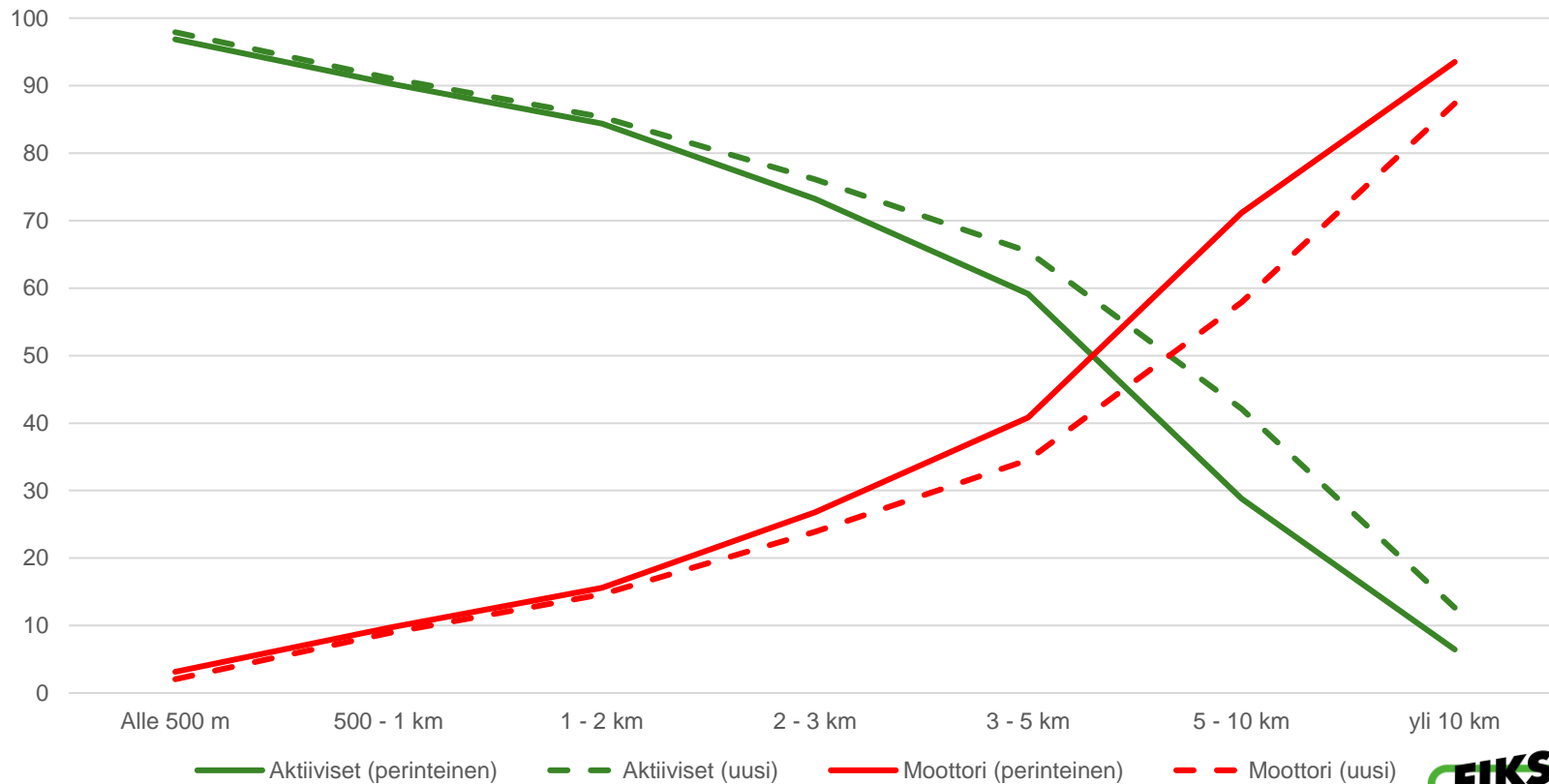
Uudenlainainen tapa nähdä julkinen liikenne

Uudenlainainen tapa nähdä julkinen liikenne

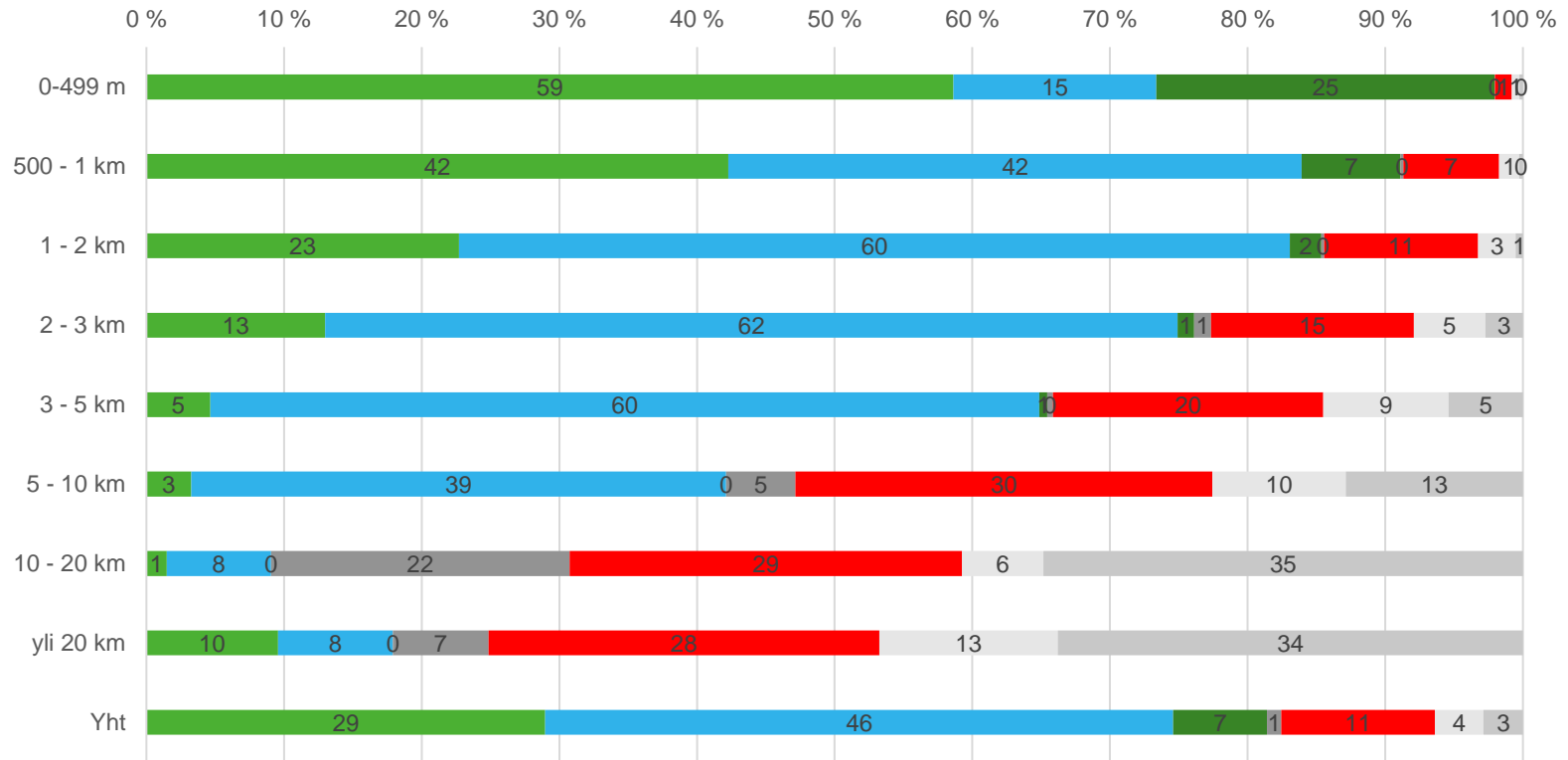

Pysäkkimatkojen vaikutus aktiivisiin kulkutapoihin

**FIKSUSTI
KULUUN**

Pysäkkimatkat omana kulkumuotonaan

■ Kävellen

■ Pyörällä

■ Kävellen/pyörällä pysäkille väh 100m

■ Koulukuljetus ja pysäkille 0-99m

■ Autokyyti

■ Mopo

■ Joukkoliikenne ja pysäkille 0-99m

“Uusi normaali”

- Aktiivisen kulkemisen määrä 82 %
 - Perinteisessä jaossa 75 %, lisäystä 7 %
- **Julkista liikennettä (bussilla kulkevista) käyttävistä 64 % voidaan luokitella aktiivisiksi kulkijoiksi!**
- Kuvaajassa pysäkillä kuljettu aktiivinen matka vähintään 100 m, kävely tai pyöräily suoraan koululle 0 m->
 - > Pysäkeille kuljettu matka voi olla pidempi kuin pelkkä kävely tai pyöräily kouluun
- Tulisiko jatkossa erotella alle 500 m koulumatka tarkemmin?
 - Esim. 0-100 m, 100-250 m, 250-500 m

**FIKSU
KULUUN**

Yhteenvetona

- **Aktiivisten kulkumuotojen määrä seurantaviikolla 75 %**
 - Kävely 29 %, pyöräily 46 %
 - Ei suurta eroa kulkumuodoissa eri suuntien välillä (kouluun ja koulusta)
 - Talvella pyöräily on romahtanut, miten käy seurantakouluissa?
- **Kova myrsky vaikutti vain vähän aktiivisiin kulkumuotoihin**
 - Kävelymääriin ei juuri ollenkaan, pyöräilymäärät laskivat hieman, autokyydit lisääntyivät
- **Pysäkkimatkoista uutta tietoa**
 - Pysäkille kuljettu matka aktiivisena kulkumuotona lisää aktiivisten kulkutapojen kokonaismäärää 7 %
 - Julkista liikennettä (bussilla kulkevista) käyttävistä 64 % voidaan luokitella aktiivisiksi kulkijoiksi!
 - Aktiivisen edestakaisen pysäkkimatkan mediaani 1 km

Kuntanne tai koulunne mukaan kulkutapaseurantaan 2021?

Kulkutapaseurantaa on tarkoitus laajentaa useampaan kuntaan syksyllä 2021

Olkaa yhteydessä Joonakseen jos haluaisitte mukaan

joonas.niemi@likes.fi

050 505 2769

**FIKSUSTI
KULUUN**

Kiitos!

AKTIIVINEN JA KESTÄVÄ
FIKSUSTI
KOULUUN
KOULUMATKALIIKKUMINEN

The logo consists of the words 'FIKSUSTI' and 'KOULUUN' in large, bold, white, sans-serif capital letters. A thick green line starts at the bottom left, passes through the 'K' of 'KOULUUN', loops around the 'O', goes up through the 'I' of 'FIKSUSTI', loops around the 'S', goes down through the 'U' of 'KOULUUN', and ends with an upward-pointing arrow at the top right. The text 'AKTIIVINEN JA KESTÄVÄ' is written in a smaller, white, sans-serif font, following a curved path above the main text. The text 'KOULUMATKALIIKKUMINEN' is written in a smaller, white, sans-serif font, following a curved path below the main text.